

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

α. Σ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Σ

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Λειτουργία των διαρθρωτικών λέξεων/φράσεων ως προς τη συνοχή του κειμένου:

- Προς το σκοπό αυτό: σκοπός,
- κατόπιν: ακολουθία,
- ειδικότερα: εξειδικευμένη αναφορά,
- Κι αυτό γιατί: αιτιολογία,
- Γί' αυτό: αποτέλεσμα.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Οι περιπτώσεις χρήσης των εισαγωγικών και ο ρόλος τους στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 1:

- του «σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού»: τίτλος εγχειριδίων,
- για «σωστό» επαγγελματικό προσανατολισμό: χρήση της λέξης μέσα στα εγχειρίδια Σ.Ε.Π., αλλά και αποστασιοποίηση της συγγραφέα από τη σημασία που δίνει ο πολύς κόσμος στη λέξη,
- Με τον όρο «σωστό»: λέξη προς ορισμό,
- επαγγέλματα, που έχουν «προοπτική»: λέξη όπως παρατίθεται στα εγχειρίδια Σ.Ε.Π. και χρησιμοποιείται ευρέως, που ακολούθως σχολιάζεται ερμηνευτικά από τη συγγραφέα,
- δηλαδή «ζήτηση» στην αγορά εργασίας: λέξη που χρησιμοποιείται ευρέως,
- από αναζήτηση μιας «σίγουρης» θέσης: λέξη όπως χρησιμοποιείται ευρέως αλλά και αποστασιοποίηση της συγγραφέα από τη σημασία που δίνει ο πολύς κόσμος στη λέξη, μεταφορική απόδοση της λέξης,
- μιας ζωής με «νόημα» και ουσία: λέξη που χρησιμοποιείται μεταφορικά και ως συνώνυμη με τη διπλανή της (ουσία).

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Οι ναυτικοί του κειμένου είναι αρχικά παραδομένοι στον ύπνο μετά από μια ακόμη κουραστική ημέρα στο πλοίο. Το «ξαφνικό» χαρμόσυνο χτύπημα της καμπάνας της γέφυρας του πλοίου και της καμπάνας της πλήρης τα μεσάνυχτα του Πάσχα τούς βγάζει από τη ρουτίνα, την κούραση και την περισυλλογή, τους εισάγει στον εορτασμό της Ανάστασης του Χριστού και τους συγκεντρώνει στο κατάστρωμα. Καθώς τα πυροτεχνήματα του ναύκληρου εκτοξεύονται σαν πολύχρωμα πεφταστέρια, το «σκοτεινό» πλοίο γεμίζει ζωή, γίνεται ένα ονειρικό γιορτινό πυροτέχνημα, ένας επιτάφιος, ένα «πολυκάντηλο», ένας ναός, τιμή στη Θυσία και την Ανάσταση του Θεανθρώπου. Κόκκινα αυγά και λαμπριάτικα κουλούρια είναι τοποθετημένα πάνω σε τραπέζι καλυμμένο με την ελληνική σημαία, ναυτικοί και επιβάτες με πρώτο τον καπετάνιο ψάλλουν με κατάνυξη το «Χριστός Ανέστη» και ανταλλάσσουν ευχές με κυρίαρχη την ευχή «Και του χρόνου στα σπίτια μας».

Ο εορτασμός του Πάσχα και η συνακόλουθη χαρά και συγκίνηση των ναυτικών αποτελούν μια χαρούμενη παρένθεση στις δυσκολίες του επαγγελματικού τους βίου και τη στέρηση του σπιτιού και των οικογενειών τους (η έντονη επιθυμία τους να φτάσουν στο λιμάνι υποδηλώνεται ήδη στην αρχή συνεκδοχικά με το επίρρημα «ανυπόμονα»). Η κατανυκτική και συγκινημένη στάση τους υποδηλώνει, επιπλέον, τη βαθιά θρησκευτική τους πίστη, ενώ η αναφορά στη σημαία υποδηλώνει την εθνική τους συνείδηση. Η ευχή του καπετάνιου, που το πλήρωμα επαναλαμβάνει, εκφράζει την ανάγκη και τη νοσταλγία των ναυτικών για τις οικογένειές τους, οι οποίες υπογραμμίζονται από το δάκρυ του, το «μαργαριτάρι... στην άκρη των ματιών του», παραπέμποντας στα μεγάλα διαστήματα που οι ναυτικοί παρέμεναν στη θάλασσα μακριά από τα σπίτια τους στερούμενοι τη δυνατότητα να ζουν μαζί με τους οικείους τους.

Οι μαθητές/-τριες αναμένεται να παραθέσουν συναφείς με τις παραπάνω και τεκμηριωμένες σκέψεις και να εκφράσουν τα συναισθήματα που τους δημιουργούνται σε ελεύθερο στοχαστικό λόγο.